

21501-32 Landbouw- en Visserijraad
Nr. 1704 Brief van de minister en staatssecretaris van
Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2025

Op 26 mei a.s. vindt de Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Brussel. Met deze brief informeer ik de Kamer over de agenda en de Nederlandse inbreng. De minister is voornemens om deze vergadering bij te wonen.

Mededeling over de Visie voor Landbouw en Voedsel

Op de agenda van de Raad staat een beleidsdebat over de op 19 februari jl. door de Europese Commissie (hierna: Commissie) gepubliceerde Visie voor Landbouw en Voedsel (hierna: de Visie). Ten tijde van schrijven is nog geen achtergronddocument voor het beleidsdebat beschikbaar. De Kamer is middels een BNC-fiche (Kamerstuk 22 112, nr. 4016) eind maart jl. geïnformeerd over de Nederlandse inzet ten aanzien van de Visie. De Visie bevat zelf geen nieuwe wetgeving, maar kondigt verschillende (wetgevende) voorstellen aan die de komende jaren worden verwacht.

De Visie is opgebouwd uit vier beleidsprioriteiten: ten eerste, een aantrekkelijke, voorspelbare agrovoedingssector, met een goed verdienvermogen voor boeren en tuinders; ten tweede, een concurrerende en weerbare agrovoedingssector in het licht van mondiale uitdagingen; ten derde, een toekomstbestendige agrovoedingssector die hand in hand met de natuur werkt; en, ten vierde, het waarderen van voedsel en het bevorderen van eerlijke leef- en werkomstandigheden in plattelandsgebieden voor boeren en tuinders. Ook wordt ingegaan op de mogelijkheden van doelsturing en investeringen in innovatie en nieuwe technieken. Verder spreekt de Visie over een benchmarksysteem om duurzaamheid op het boeren erf te beoordelen. De Visie benadrukt dat beleid afgestemd moet zijn op lokale, regionale en nationale behoeften.

Het kabinet steunt een marktgeoriënteerde invulling van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (hierna: GLB). Deze sluit goed

aan bij de focus op kennis en innovatie, vereenvoudiging en verbetering van de uitvoering van het GLB die door de Commissie is voorgesteld in de Visie. Het in de Visie beschreven belang van ondersteuning van jongeren en zij-instromers deelt het kabinet eveneens. Daarnaast deelt het kabinet het belang van GLB-subsidies voor het stimuleren van een aantrekkelijke landbouw- en voedselsector, zodat er naast het primaire inkomen uit de markt een diversificatie van inkomensbronnen is. Het is belangrijk om boeren beter te belonen voor de publieke diensten die zij leveren. Door betere beloningen kunnen betalingen voor ecosysteemdiensten echt onderdeel worden van het verdienmodel van boeren. Langjarige zekerheid is daarbij cruciaal. Wat betreft de focus die de Commissie legt op de boeren '*die steun het meeste nodig hebben*', is het voor het kabinet van belang dat er daarbij aandacht moet zijn voor de verschillen in de uitdagingen in de verschillende lidstaten en regio's en voor specifieke nationale opgaven.

Nederland zal tijdens de Raad ingaan op het voornemen van de Commissie om toe te werken naar een benchmarkingsysteem, en aangeven dat het kabinet dit voornemen steunt. Een betrouwbaar en controleerbaar benchmarkingsysteem stelt boeren, tuinders en ketenpartijen beter in staat om de eigen prestaties te vergelijken met goede voorbeelden op het gebied van efficiëntie, duurzaamheid en winstgevendheid. Daarnaast kan benchmarking helpen bij het zetten van significante stappen richting doelsturing. Het biedt duidelijkheid aan boeren, terwijl het tevens de ruimte biedt voor ondernemerschap.

Marktsituatie in het bijzonder na de invasie van Oekraïne en de verandering van het tariefbeleid van de Verenigde Staten (VS)
Het Voorzitterschap heeft de marktsituatie in de verschillende landbouwsectoren geagendeerd. Hiervoor is op het moment van schrijven nog geen achtergronddocument beschikbaar. Naar verwachting zal de Commissie zoals gebruikelijk een overzicht geven van de situatie op de landbouwmarkten en haar verwachtingen uitspreken voor de ontwikkelingen op korte en lange termijn. Verwacht wordt dat de Commissie vaststelt dat de markten grotendeels gestabiliseerd lijken. Daarbij blijven landbouwmarkten kwetsbaar voor klimaatverandering en extreme weersomstandigheden, negatieve gevolgen als gevolg van dier- en plantenziektes, geopolitieke onrust en handelspolitieke spanningen, waaronder de Amerikaanse importheffingen.

Nederland zal tijdens de Raad de Commissie bedanken voor de inspanningen die de Commissie levert om het belang van Europese landbouwsectoren te behartigen. Nederland kan onderschrijven dat de markten voor het grootste deel gestabiliseerd zijn. De opbrengstprijzen zijn in veel sectoren redelijk tot goed en inputkosten zijn gedaald in vergelijking met de situatie in voorgaande jaren. Nederland zal zijn zorgen uiten over de Amerikaanse importheffingen en zal steun uitspreken voor de inzet van de Commissie om de dialoog met de VS op te blijven zoeken met als doel om de Amerikaanse heffingen van tafel te krijgen.

Voor het verdienvermogen van de boer is een blijvende inzet van belang op diversificatie van handelsstromen, innovatie en ondernemerschap en de noodzaak voor een gemeenschappelijke aanpak van specifieke problemen, zoals uitbraken van verschillende dierziektes.

De minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma

De staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en
Natuur,
J.F. Rummenie